

ת"פ 13923/07/13 - המאשימה, מדינת ישראל נגד הנאשמים, גיל חיים הררי, ג.ה. צובע ישראל בע"מ, ג.ד. בראונר, חשמל א. בראונר ובניו בע"מ, שאהר סואעד, טל מורן הנדסה בע"מ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 13923-07-13 מדינת ישראל נ' הררי ואח'

15 מאי 2014

בקשה מס' 12 ו-13

לפני כבוד השופטת מיכל ברק נבו

המאשימה

מדינת ישראל

על ידי ב"כ עו"ד דנה אוסמו

נגד

הנאשמים

1. גיל חיים הררי
2. ג.ה. צובע ישראל בע"מ
על ידי ב"כ עו"ד גל זייד
3. ג.ד. בראונר
4. חשמל א. בראונר ובניו בע"מ
על ידי ב"כ עו"ד דורון איתני
5. שאהר סואעד
6. טל מורן הנדסה בע"מ
על ידי ב"כ עו"ד ויסאם עזאם

החלטה

הרקע והבקשה

1. הנאשמים הם שלושה צמדים של חברה ומנהלה. כלפי כל צמד קיים אישום המייחס לחברה ולמנהל שימוש בחשבוניות מס תשומות כוזבות, ניכוי מס תשומות בדוחותיהם, באמצעות חשבוניות פיקטיביות, ומעשים נוספים. לפיכך, מיוחסות לכל צמד מספר עבירות - הן לפי סעיף 117(ב) לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975, על חלק מסעיפיו הקטנים, והן עבירות לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961, על חלק מסעיפיו הקטנים.

2. לפני בקשת המאשימה להתיר לה לתקן את כתב האישום בדרך של הוספת שישה עדים לכתב האישום. התיקון, לטענת המאשימה, נחוץ על מנת לאפשר לה להוכיח את הנזק שגרמו הנאשמים במעשיהם, רכיב שעליה להוכיחו כבר בשלב בירור האשמה. זאת, לאור תיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 [החוק] וכן לאור הערות שהעיר בית המשפט המחוזי בנושא דרך הוכחת הנזק שנגרם מביצוע עבירות מס, בתיק אחר. על פי האמור בבקשה, מדובר בשישה עדים "טכניים" במהותם, והדבר לא יגרום לפגיעה בהגנת הנאשמים. העדים המבוקשים הם נציגי פקידי שומה ותחנות מע"מ שונות. ממילא, טוענת המאשימה, לא יגרם למי מהנאשמים נזק או פגיעה בהגנתם, לאור השלב המוקדם של המשפט, בו חלק מהנאשמים אפילו לא נתנו מענה לכתב האישום.

תגובת הנאשמים

3. הנאשמים מתנגדים לבקשה בטענה שתפגע זכותם לקבל הזדמנות סבירה לעיין בחומר הראיות הקשור בעדים אלו, על פי סעיף 77 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982 [החסד"פ]. לדבריהם, אין להם דרך לבדוק את טענת המאשימה, שמדובר בעדים טכניים במהותם, שכן המאשימה לא מסרה להם את עיקרי עדותם. עוד טוענים הנאשמים, שאם יוברר שלא מדובר בעדים טכניים גרידא, יבקשו שהות מספקת כדי לעיין בחומר הראיות. עוד מתנגדים הנאשמים לבקשה, בטענה שבשלב בירור האשמה יש לקבוע אך ורק את אשמת הנאשמים בביצוע העבירות הנדונות, ואילו הוכחת הנזק וכימותו צריכים להיעשות בשלב הטיעונים לעונש. לדבריהם, אמנם מדובר בהוספת עדים טרם שלב ההוכחות, אך הדבר פוגע בעקרון יסוד במשפט הפלילי, שכן הנזק הוא ממרכיבי הענישה ולא ממרכיבי האשמה.

עוד טוענים הנאשמים כי הנזק, אותו מבקשת התביעה להוכיח, הוא עניין מהותי ולא עניין טכני, כדברי המאשימה, והתיקון יגרום לסרבול ההליכים ולהימשכותם. מאידך גיסא, למאשימה לא יגרם נזק מדחיית הבקשה, שכן אם יורשעו הנאשמים, עדיין פתוחה הדרך למאשימה להביא עדים אלו. הנאשמים טוענים עוד, כי הזכות לעיין בחומר קמה מיד לאחר הגשת כתב האישום, לפי סעיף 74 לחסד"פ. לחילופין, על המאשימה למסור כבר עתה את עיקר תוכן עדותם של העדים המבוקשים.

תשובת המאשימה

4. המאשימה משיבה כי עיקרי העדויות יועברו לסנגורים זמן רב טרם מועד עדותם על העדים המבוקשים.

היא מפנה לסעיף 40(א) לחוק, לפיו "בית המשפט יקבע כי התקיימו נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, על בסיס ראיות שהובאו בשלב בירור האשמה".
את טיעוניה חותמת המאשימה בכך, שיתכן שעדות העדים המבוקשים תתייתר בסופו של יום, בהתאם להסכמות בין הצדדים בדבר הגשת תעודות עובד-ציבור לעניין הנזק, ומכאן שאין סיבה שההליך יסורבל.

דין

5. לאחר שקראתי את הבקשה, התגובות והתשובה, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להתקבל, וזאת מהטעמים הבאים:

א. סעיף 40(א) לחוק קובע שאת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה והנדרשות לבית המשפט לקביעת מתחם העונש ההולם, יקבע בית המשפט על בסיס ראיות שהובאו בשלב בירור האשמה. סעיף 40(ב)(2) לחוק קובע, שכחריג לאמור, רשאי בית המשפט להתיר לצדדים להביא ראיות בעניין זה בשלב הטיעונים לעונש, אם שוכנע כי לא הייתה אפשרות לטעון לגביהן בשלב בירור האשמה. ברור, שאם המאשימה יודעת כבר עתה שתזדקק לראיות אלה - לא מתקיים החריג, ועל המאשימה להוכיח נסיבות אלה בשלב בירור האשמה.

ב. השלב במשפט הוא שלב מוקדם ביותר. שניים מהנאשמים עדיין לא הגיבו לכתב האישום. ברי, כי המבחן העיקרי למתן היתר לתיקון כתב אישום, קרי: שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן, מוביל למסקנה שיש להתיר את התיקון.

ג. העובדה שמוטלת על המאשימה החובה להעמיד לעיון הנאשמים וסנגוריהם את כל חומר החקירה עם הגשת כתב האישום, לפי סעיף 74 לחסד"פ, אינה מלמדת שנחסמה הדרך, במקרים מסוימים, להוספת חומר לעיונם אף לאחר מכן, למשל כשחומר מסוים לא היה בידי המאשימה קודם לכן, או מטעמים נוספים. ד. המאשימה התחייבה כי עיקרי העדויות של אותם עדים יועברו לנאשמים זמן סביר לפני העדתם, כנדרש בסעיף 77 לחסד"פ. לכך אוסיף, כי **על המאשימה להעביר את עיקרי העדות כבר עתה, או בהמשך - לא יאוחר מהמועד שבו יבקשו הצדדים לקבוע את התיק להוכחות.** ה. למעלה מהצורך אוסיף כי נאשמים 5 ו-6 טרם השיבו לכתב האישום, ובהתאם לסעיף 91 לחסד"פ, ממילא אין המאשימה צריכה ליטול רשות מבית המשפט לצורך תיקון כתב האישום בעניינם.

סיכום

6. לאור כל האמור, הבקשה להוספת עדי תביעה מתקבלת. כתב האישום המתוקן יוגש בתוך 14 יום למזכירות בית המשפט ולסנגורים.

7. בהתאם להחלטתי מיום 9.3.14, יגישו נאשמים 5 - 6 תשובתם המפורטת לכתב האישום, וזאת לאלתר. לאחר מכן יקיימו המאשימה ובאי כח כל הנאשמים פגישה מקדימה לדיון לפי סעיף 144 לחסד"פ, ויגיעו להבנות בדבר הגשת מסמכים מוסכמים, ייתור עדים (או לפחות חקירותיהם הראשיות, כאשר הודעותיהם בחקירה יוגשו חלף חקירה ראשית), וכו'.

דיון לפי סעיף 144 לחסד"פ יתקיים לפני ביום 10.6.14, בשעה 8:30, כפי שנקבע. הסנגורים יודאו התייצבות הנאשמים לדיון.

המזכירות תשלח החלטה זו לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ט"ו אייר תשע"ד, 15 מאי 2014, בהעדר הצדדים.